

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyit-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Válasz

Simkó József országgyűlési képviselő urnak.

Lapunk múlt számának lezárta után, a megkészt délutáni postával jutott csak kezeimhez, hozzám címzett megfizető levele és így nem tehettem eleget azon kötelezettségemnek, hogy arra a választ azonnal és érdemlegesen megadhassam. De vissza kell rá térnem, mert míg egyfelől tartalmában örömmel észleltem, hogy képviselő ur, a választóinak belé helyezett bizalmára — programbeszédjében vállalt híven teljesített köteleessége által, — teljesen érdemessé tette magát, másrészt a nyilvánosság, azaz a megye közönsége előtt kiakarom és ki kell nyilvánítanom azt is, hogy hirlapirói és szerkesztői nehéz tisztemben, soha személyeskedés nem vezetett és erre a térre lépni méltóságom alólinak tartom. Az a kis cikk, melyre képviselő ur becses levelében hivatkozik, minden roszakarat, minden személyes célzás, mindensértőszándék nélkül csak azért iratott, mert megelőző — tartalomban és értékben súlyosabb — felszólalásaink, minden eredmény nélkül hangoztak el és az azokban felvetett közérdekű eszmék a t. képviselő urak által annyira ignoráltak, mintha azokhoz egyáltalán semmi közük, vagy a bennük lefektetett eszmékkel szemben semmi köteleességük se volna.

A sajtónak pedig, mint a közvélemény képviselőjének, elengedhetlen kötelessége, a közönség és a nép lelkéből sarjadzó eszmék propagálása, terjesztése; a sajtó kötelessége szigorú, őszinte tárgyilagossággal a hibákra rámutatni és azok orvoslását a hivatott tényezőktől minden vonalon kérlelhetetlenül szorgalmazni. Ezt várja, ezt követeli tőlünk jogosan a közvélemény, a közönség, a nép és lapunk minden olvasója és mi csakis e hivatásunknak teszünk eleget, a mikor legjobb tudásunkkal, tehetségünkkel, lelkünk egész odaadásával olyan eszmék szolgáltatása szegődünk, melyeknek megvalósulásától a közjó, a közérdek javára valamelyes haladást, vagy előnyt hiszünk elérhetni. Nem feltűnési viszketeg, nem botrányhajászat, egyenlenség vagy bizalmatlanság keltés a mi kenyerünk és ha drasztikusabb esz-

közökhöz nyulni kénytelenítettünk, nekünk jobban fáj, mint azoknak, a kiket közönyösségükből, nemtörődömségükből felrázni, hirlapirói tisztünk parancsolja. Sem vád, sem szemrehányás nem illehet bennünket; megkísérlettük mi többször a legnemesebb intencióktól vezérelve, országgyűlési képviselőinket cikkeinkbe lefektetett érveinkkel a cselekvés terére biztítani és csak akkor fordultunk erősebb eszközökhöz, mikor már legjobb törekvéseink meddőségét tapasztaltuk, abban a nagy közönyben, melyet t. képviselőink kötelességük teljesítésében tanusítottak.

A legnagyobb örömmel és megnyugvással vesszük tudomásul és terjesztjük a közvélemény legszelesebb rétegeiben is, becses levelének tartalmát, mely mindenkit meggyőzhet arról, hogy képviselő ur, nemcsak elvállalt köteleességeinek lelkiismeretes teljesítésére, de választói bizalmának további megtartására is törekszik; ez mindenestre szép példaul szolgálhatna azoknak, kik hasonló erényekkel nem dicsekedhetnek.

Am azért mi nem nézhetjük tétlenül, nem tűrhetjük el szó nélkül, hogy Magyarországon és a Székelyföldön már mindenhol működik és szervezkedik a függetlenségi párt, mindenhol megmozdult — mert megmozdították — a nép, csak ennek a mi sanyargatott szegény népünknek nem akadt még vezetője, csak nálunk robotoljuk a napokat közönyösen, álmosan, mintha a téli köd nyirkossága nehezedett volna a lelkünkre, a kedélyünkre, vagy mintha minden úgy volna jó, a mint van.

Kolozs-, Háromszék-, Csik- és Maros-Torda megyék, Magyarországnak minden városa, csaknem minden községe forr, szervez és szervezkedik, sőt a nemzetiségi kerületek is mind szervezkednek ellenünk; nálunk pedig, mint a t. képviselő ur kilátásba helyezi, a szervezkedés nagy munkáját, a legelső összetalálkozásukkor fogják megkezdeni. De mikor találkoznak össze, ha a szünidő kínálkozó alkalmat most is tétlenül szalasztották el? Mikor találkozhatnak, ha a képviselőház ülését — mint e hó 16-án is történt — Justh Gyula elnök 12, mond és ird: tizenkét képviselő jelenlétében nyitotta meg,

mikor ugyanazon a napon — Isten tudja már hányadszor — az elnök kénytelen volt a Ház határozat képtelensége miatt az ülést felfüggeszteni? Hol járnak, merre sétálnak ilyenkor a képviselő urak, hogy nem érnek rá, az ország s a nemzet egyik legféltettebb kincsének a kultúrta tárgyalásánál a »Házban« megjelenni? Ha a mindenesetre jobban elfoglalt miniszterek, Wekerlének, Apponyinak, Kossuthnak, Andrásynak van idejük az üléseket látogatni, akkor a képviselő uraknak kétszeres kötelességük választóikat a Házban és nem csak azon kívül képviselni, mert a törvényhozói népszerűség napjának sugaraiban és fényében cifrázkodni és sütkérezni, nem lehet komoly népképviselői hivatás.

Névsort fájdalom nem olvasnak; tér és idő pedig annyira elválaszt bennünket egymástól, hogy a fenti vádat nem emelhetjük teljes bizonyossággal vármegyénk képviselői ellen, de általánosságban ráakartunk mutatni arra a hihetetlen és megbocsáthatatlan indolenciára, melyet a képviselők többsége, vállalt kötelességeinek teljesítése iránt tanusít, pedig nemcsak a mandátum kötelez, de az a véres veritékkel kiizzadt pénz is, a melyet a nép évenként egyéb terheivel együtt, a képviselői fizetésekre előteremteti kényszerül.

És ha már belemerültem az igazmondásba, nem hallgathatom el azt sem, hogy áldatlan vasuti közlekedésünk mizeriái is csak a képviselő urak közönyéből erednek, a megye, város, közönség, posta, kereskedők és iparosok évek óta kérnek, panaszkodnak, jajgatnak a kormány süket füleihez; alig van megyegyűlés, városi gyűlés, egyleti gyűlés, a hol ez a mindnyájunkat oly érzékenyen sujtó kérdés napirendre ne kerülne és mindez ideig tehetetlenül kellett tünnünk legvitalisabb közgazdasági, kereskedelmi és ipari érdekeinknek pangását és hanyatlását, talán csak azért, mert képviselőink nem találkoznak egymással; mert ha találkoztak és a megye eme nagy baján gondolkodtak és egyértelműen szövetkeztek volna, akkor már régen meggyőzhetők volna a kereskedelmi miniszteriumot együttes érvelésükkel, hogy ez a csiga módra közlekedő vasut egy egész megye anyagi és gazdasági fejlődésének megölője és hóhéra.

Hát az az 58 kérvény, melyet a székelyföldi közbirtokosságok az erdőtvény módosítása tárgyában még a múlt évben felterjesztettek, miért maradt eddig elintézetlen? mikor az oly égetően sürgős, már csak azért is, mert elintézésével talán az ijesztő módon szaporodó kivándorlásnak némileg elejét lehetne venni? Erre kérünk feleletet, nemcsak a megyénkbeli, de az összes székelyföldi képviselő uraktól.

Mert a népbizalom letéteményesének, megőrzőjének, a népképviselőjének lenni szép, nagy és magasztos hivatás; a ki ezt vállalja és ennek meg is felel, jogot tarthat a nép halájára, elismerésére és mi lelkünk mélyéből mindig csak örvendeni fogunk, ha megyebeli képviselőinknek, gáncs helyett a közvélemény elismerését és haláját tolmácsolhatjuk, mikor erre működésük és kötelességük teljesítésével méltán rászolgálnak.

Képviselő urnak nagyrabecsüléssel és hazafias üdvözléssel mindenkor kész hive:

Deréki Antal.

A politikai helyzetről.

A politika égboltozatán erős villámok cikáznak. A koalíció nagy ellenégei — akik legutóbb a demokratapártnak csufolt zagyva táborral, Vázsonyival az élükön, — minden eszüköz megragadnak arra, hogy részt üthessenek az egyesült pártokon és azon át bevonulhassanak ismét arra a helyre, ahonnan a közelmúlt eseményei, — a nemzet nagy lelkesült; sége és ellentállása, — olyan csufosan kiszorította őket.

Minden eszköz a cél elérésére szent nekik; nem riadnak vissza semmitől, va banquot játszanak, mert nincs már mit veszteniük és ha véletlenségből a csel sikerülne, mindenesetre csak nyerhetnének. Megtámadnak mindent, nem kimélnek senkit és megmételtyezik a politikát, társadalmat, közvéleményt, rágalmakkal megzavarják az ország nyugalma és lépten-nyomon akadályokat gördítenek a parlamenti rendes munkálkodás elé. Az aknákat itt is, ott is elhelyezik és lesik az alkalmas pillanatokat a koalíció szétrobbantására vagy meggyengítésére és ugyancsak nagy éberség, figyelem és tapintat szükségeltetik, hogy ellenük kellőleg védelmezhesük magunkat.

Most az igazságügyminiszter multjából kapnak ki találmra olyan dolgokat, melyekre csak célozva mutatnak, de konkrét vádakba foglalni eddig, minden erőlködésük dacára is képtelenek voltak.

Egy olyan követ dobtak ezzel a közélet tengerébe, mely hullámaival mindinkább terjedt és az egész országot kinos lázba ejtette; napok óta tart már ez az áldatlan hajsz, míg végre talán elnémul abban a hatá-

rozatban, melyre az igazságügyminiszter, a majdnem négy óra hosszáig tartott minisztertanácskozás után, elszánta magát, hogy tudniillik Halmos János udvari tanácsos nyugdíjazott polgármester ellen a bíróságnál keres elégtételt. Eleinte tervben volt, hogy az igazságügyminiszternek bizalmi nyilatkozattal szolgálnak elégtételt, de ezt a minisztertanácsban megvitattott és elfogadott határozat feleslegessé tette, mire Polónyi még aznap este a pártkörben kijelentette: „Rágalmazás miatt megindítom a pört Halmos János ellen; a mai miniszteri tanácskozás így határozott; ez volt az én álláspontom is, csupán az tartott vissza egyelőre, hogy veszedelmes precedensnek tekintettem, ha egy igazságügyminiszter kénytelen vádaskodói ellen a bírak elé lépni. Ennek logikai konzekvenciája, hogy a többi miniszter is indítsa meg a megtorló eljárást azon vádak dolgában, amelyek ellenük tettek.”

A január 16-iki képviselőházi ülésen, a közoktatásügyi vita végén Polónyi a déli szünet után belépett a terembe és a Ház minden oldalán zajosan megjeleneztek. Ezáltal nem jött üres kézzel, hanem betérjesztett hét javaslatot; ebből három a perrendtartás reformjára és ezzel kapcsolatosan a kuria tshermesítésére vonatkozik; egy a polgári törvénykezési rendtartásnak és a sommás eljárásról szóló 1893. évi XVIII. törvények módosítására, a második az ügyvédi rendtartásról szóló 1874. évi XXXIV. törvények módosításáról és a harmadik a bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII. törvények módosítására vonatkozik. A többi négy javaslat a házassági jog nemzetközi szabályozásáról szól.

A hét másik nagy eseménye Apponyi közoktatásügyi miniszternek, a vita végén elmondott minden részében nagy koncepciójú beszéde volt, melyben a közoktatásügynek magyar nemzeti irányban való fejlesztését minden vonalon kilátásba helyezte. A vita alatt felszínre hozott eszméket, kifogásokat, indítványokat biztos áttekintéssel csoportosította; meg kell tanítani a nemzetiségeket a magyar nyelvre, hogy ne csak katonát és adót szolgáltatassanak a magyar államnak, hanem tényleges részt vehessenek az állami életben való mindennemű aktív szereplésben. Az egész Ház általános nagy tetszéssel fogadta a miniszter hatalmas, szép beszédét.

Álljon itt még végül, hogy a király a közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság határozatait jóváhagyta és ugyanilyen jóváhagyás hírével közli a bécsi hivatalos közlöny az osztrák delegáció határozatairól is.

Felhívás.*)

A székelyföldi összes erdőségek közbirtokosságihoz.

Székely testvérek! Báró Orbán Ottó birtokossági elnöktársunk lankadást nem ismerő ügybuzgalma folytán mozgalmat indítottunk meg, a székelyföldi erdők állami kezelésének megszüntetése tárgyában.

A mozgalom elég széles mederben indult meg, de nem elég e mozgalmat megindítani, azt felszínre is kell tartani s mi főbb, bárminő eszközök felhasználása mellett eredményre juttatni, ezt követeli a székely lét kérdése.

Téves tanok és téves eszmék vezetik a kormányt és a törvényhozást — amint látjuk — a székely kérdés megoldásánál. Azok, akiket a kormány meghallgatott a székelyföldi birtokrendezés kérdésénél, a székely népek nem igaz barátai, vagy mondjuk ki őszintén, a székelyföldi viszonyokat vagy nem ismerik, vagy pedig a megelőző állapot befolyása alatt mint

* Kértenek az összes székelyföldi lapok szerkesztőit, hogy a felhívást lapjukban közölni sziveskedjenek.

tényezők annyira érdekelve vannak, hogy elfogulatlanul a tényállást elő sem tudják terjeszteni.

Amit e részben az igazságügyi kormány a székely birtokrendezési törvény megváltoztatásával elérni óhajt, ha azt megelőzőleg a földmívelésügyi kormány az állami erdőkezelési törvényt hatályon kívül nem helyezi — a székely népre kegyelem-dőfés, az azonnali halál előidézése lesz.

Ha a székelyföldi birtokrendezési törvény az állami erdőkezelés fenntartásával egészítették ki a Dr. Sebes Dénes-féle tervezettel — örök időkre tönkre vagyunk téve. E körülményt mindnyájunknak be kell ismerni.

Talán lesz alkalmunk e részben a kérdéshez később bővebben hozzászólni, nem lesz oly sürgős a székely népet oly közölről érdeklő s tulajdonát sértő törvény megalkotása. S reméljük, a törvénytervezet: legalább kérésünkre az igazságügyi kormány az érdeklött közbirtokosságokhoz meg fogja küldeni s véleményét kikérni, vagy alkalmat nyújt arra, hogy a Székelyföld földmívelő népét is küldöttségileg meghallgassa, a vélemények tisztázása végett, mint közvetlen érdeklötteket.

Székely testvérek! Mi az állami erdőkezelés megszüntetése végett kérelmeztünk; kérvényünk pártolására — úgy hiszem mindenünk — kerülete országgyűlési képviselőjét felhívta; de, fájdalom úgy látszik, a képviselő urakat a magasabb állami politika elkábította s elfeledték, amit nekünk megválasztásukkor megígértek, hogy érdekeinket képviselik, tisztelet a kivételeknek, még körünkbe sem jöttek, hogy a birtokrendezési törvényre és az állami erdőkezelés megszüntetése tárgyában választóik véleményét meghallgassák.

Ha ők nem jöttek mihozzánk, székely testvérek! mi menjünk el ő hozzájuk.

A Székelyföld lakóinak életkérdéséről lévén szó e két törvényben, megérdemli tehát, hogy minden székely község és székely közbirtokosság legalább két-két képviselővel képviseltesse magát, mielőbb e tárgyban a törvényhozásnál, az igazságügyi és földmívelésügyi kormányznál s ezenkívül kerülete képviselőjénél, valamint a függetlenségi és 48-as párt klubjában megjelenve, a körülményekről részletes felvilágosítást nyújtsunk a törvényhozás faktorainak.

Ugy hiszem ezen felhívásban mindannyian egyetértünk és így kérve kérjük Báró Orbán Ottó közbirtokossági elnöktársunkat, hogy az indulás idejét s a találkozás helyét e beces lapok útján velünk közölni kegyeskedjék és egyben tudatni, elfogadja-e felhívásunk tartalmát.

A részleteket a kiküldötték együtt lesznek hivatva megbeszélni. Sok időnk a gondolkodásra már nincs; habozni tovább nem lehet. Itt tenni kell!

Papole, 1907. január 17.

Bede Károly,
közbirt. elnök.

Gazdakörök rovata.

Állatbiztosító szövetkezetek. A «Székely-Udvarhely» múlt vasárnap számában felvetett eszme s az ennek során tévesen közölt eset helyreigazítása érdekében szükségesnek tartom a következőket felmenteni.

A helyi állatbiztosító szövetkezetek alakítása alkalmával a szövetkezeti tagoknak tudtul adatik, hogy bebiztosított hasznos házi állatokat a biztosítás tartama alatt is úgy kell gondozni, a hogyja jó gazda más, nem biztosított állatait gonozza; hogy a megbetegedett biztosított állatokat állatorvossal s nem kuruzslóval kell kezelteni és hogy bizonyos fertőző

betegségek ellen esetleges körülmények között védő ojtatni kell.

Hogy a szövetkezeti tagok ezen kötelességüknek eleget tehessenek, előre kellene gondoskodniuk «jó és olcsó» állatorvosi szolgálatról, ami pedig úgy lenne megoldható, hogy a községi állatbiztosító szövetkezetek, vagy a szomszédos községek egymással szövetkezve, helyhatósági állatorvosi állásokat szerveznének. Ily helyhatósági állatorvosi állások rendszeresítése megterhelő anyagi áldozatot nem igényel, mert 1000—1200 korona alapfizetés, a havi körutakra természetben adandó fuvar, vagy 25—30 fillér kilométerpénz s betegkezelés végett történő kiszállás alkalmával fuvar és 1—4 korona vizsgálati és kezelési díj mellett akadna szakember; s ha 8—10 község társulna állatorvos tartására az állatlétszám, vagy más alapon való hozzájárulás esetén 100—150 korona jutna egy községre.

Elekes Dénes siménfalvi gazdaköri elnök figyelmét erre a körülményre felhívtam, mert megoldhatónak vélem Siménfalva székhelyét kör-állatorvosi állás szervezését, hogy a gazdakörben beszélt e róla, azt nem tudom.

Hogy a székelykereszturi, vagy más m. kir. állatorvost nyerjenek meg az egyes községek évi díjazás mellett beteg állatok gyógykezelésére s más egyéb nem hivatalos teendők elvégzésére, erről ez idő szerint nem lehet beszélni, mert ily teendők végzésére miniszteriális engedély nem nyerhető, legalább is 1900 december 31 óta ily eset nem fordult elő, azért ha a m. kir. állatorvos «a jobb a sürü fillér, mint a ritka korona» elvét is vallja, nem állhat minden körülmények között és minden esetben a gazdaközönség szolgálatára, mert hivatalos teendőinek ellátását nem hanyagolhatja el.

A mi pedig a siménfalvi esetet illeti, a tényállás a következő:

Györke Lajos siménfalvi lakos folyó hó 6-án vasárnap reggel 8 óra tájban küldött értem, amikor már a szülőútban volt rendellenes fekvésű magzat elpusztult; 1—2 óráig tartott rendkívüli nehéz munkámért — megkísérlettem a magzatdarabolást is — a kényszervágot tehát boncolás útján történt megvizsgálásáért, óradíj címen, no meg a munkaközben tönkretett ruhámért 10 koronát fizetett az állatbiztosító szövetkezet, a másik két koronát más tulajdonos beteg tehene megvizsgálása s gyógykezelése címén számítottam fel.

Törvényes járandóságom születési beavatkozásnál az eset súlyossága szerint 4—14 korona, az eltöltött időért 1 órát nem számítva, óránként 1 korona.

Végül szó nélkül nem hagyhatom a törvényes járandóság mérséklésére vonatkozó javaslatot, szerintem az 1900. évi XVII. t.-c. végrehajtási rendeletében megállapított díj jól megérdemelt fizetés, azért nem számítottam fel törvényes járandóságomat, vagy mondjuk helyesebben illetményeimet, mert nem akartam a károsult gazda, vagy szövetkezet kárát növelni, hogy a szövetkezeti tagok a díjat magasnak tartják, illetve a díjak mérséklése mellett foglalnak állást, arra csak azt felel-

tem, hogy a kik megállapították díjainkat, azok ösmerik a munkát s a nép érdeke sem ismeretlen fogalom előttük; ilyen joggal én is mondhatnám, hogy magasnak tartom ügyvéd, orvos stb. díjait, vagy a gazdasági munkás 2—5 korona napi bérét.

S nincs-e igazam?

Vitányi Miklós,
jár. m. kir. állatorvos.

Tanitói gyűlés.

Udvarhelymegye tanitósága f. hó 17-en népes közgyűlést tartott Székelyudvarhelyen. Jelen voltak az egylet rendes tagjain kívül vármegyénk közszeretben álló főispánja, az udvarhelymegyei róm. kath. espereskerületi tanító-egylet tagjai, a helybeli iskolák tanári karai és számos érdeklődő.

Az ülést Szász Ferenc elnök nyitotta meg, beszéde keretében Gróf Apponyi Albert kultuszminiszternek a tanitók fizetése rendezése körül tanúsított jóakarát méltányolva, vármegyénk törvényhatóságának pedig halás köszönetet mondva, fizetés-rendezési kérésünk jóindulatú és lelkes támogatásáért s végül Ugron Akos főispánt és az összes jelenlevőket üdvözölte.

Azután Ugron Akos főispán szólt fel, kijelentvén, hogy a nép erkölcsi és anyagi javulása érdekében a tanitósággal akar küzdeni.

A tárgysorozat kiemelkedőbb pontjai voltak a következők:

Gyerkes Mihály a tanitók fizetése rendezése körül esett sérelmeket tárja fel, helytelennek ítélvén különösen a tanitók fizetési kasszákba osztását és a kántori járandóságnak a tanitói fizetésbe leendő betudását.

A fizetés méltányos és végleges rendezése céljából a küzdelem tovább folytatására hívja fel a tanitóságot.

A «Tanitók Orsz. Bizottsága»-nak jelenlegi szervezetében való meghagyását javasolja s ennek helyességét és föltétlen szükségességét fejtegeti Ember János kir. tanfelügyelő.

Ugyanő javasolja előadása keretében, hogy vármegyénk tanitósága, mint első alakítsa meg a tanitói érdekek képviselésére a *szabad tanitói egyesületet*. Hivatalos munkásságának sikeresebbé tétele céljából pedig a *hivatalos tanitói testület* alakítása meg, melynek köteles tagja legyen minden tanító, ha az állam penztárából bármilyen csekély segélyt is élvez. E testület gyűléseinek tárgysorozatát általánosságban maga a kultuszminiszter jelölje ki, elnöke pedig a kir. tanfelügyelő legyen.

Nem kevesebb figyelmet érdemel Darkó Lajosnak az udvarhelymegyei elemi iskolai tanszermuzeum létesítését célzó előadása, melynek megjelölése a módokat, melyeknek segítségével könnyen létesíthető e tanügyi szempontból igen fontos intézmény. Ezzel kapcsolatosan a tanácskönyv bíráló bizottság szervezését is ajánlja.

A közgyűlés előadó javaslatainak megbeszélésére Emker János kir. tanfelügyelő elnöklété alatt egy számos tagból álló bizottságot küld ki, melyet két szakaszonra oszt s a tankönyv bíráló bizottság ügyvezető elnökéül Gyerkes Mihályt, a tanszermuzeum létesítő bizottság elnökéül pedig Chalupka Rezső kir. tanf. tollnokot, az eszme felújítóját és buzgó harcosát választotta meg. A népnevelési egylet ügyében beállott váratlan fordulat következtében Paál Sándor indítványára bizonytalan időig levette napirendről a közgyűlés ez ügy tárgyalását.

Végül az I. titkári állást Paál Sándor személyével töltötte be s az így megüresedett II. titkárságra Rozsondi Istvánt választotta meg a közgyűlés.

Ezután közebed volt, mely alkalmával Ember János tanfelügyelő

Gróf Roon-féle lábatlani Cementgyár állandó nagy raktara páratlan jó minőségű román és portland cementből zsákok és hordókban legolcsóbb árakban
Gyertyánffy J. fiai vasnagykereskedésében Székelyudvarhelyen.

SZERKESZTŐI IZENETEK.

P. L. Sz. Tamás. Köszönjük; későn kaptuk, de jövő számunkban bizton hozzuk.

Sz. ... i Keresztur. Jövő számunkra maradt.

G. D. Köszönettel vettük, alkalomadtán sorát kerítjük.

B. K. Papc. A mostanit felhasználtuk, az ígéretet várjuk.

Többeknek. Szíves érdeklődésüket köszönjük; kerünk egy kis türelmet, mert tárgyalmaz miatt mindég az aktuális dolgoknak kell előbb tért szorítanunk.

Kiadja: Betege Pál és Társa újságkiadó intézete.

103—907. tkv. szám.

Árverési hirdetmény és feltételek kivonata!

Az oklándi kir. járásbíróóság mint tkvi közhírre teszi, hogy Dr Hinleder Ernő ügyvéd által képviselt Csepregi Ferenc végrehajthatónak Bencze Jánosné, Balázi Ágnes, Joó Jánosné, Dané Eliza, Bencze Józsefné, Balázi Judit, idős Bencze Márton, Bencze József, Bencze Lajos, Bencze Gyula, kiskoru Bencze Dénes, Bencse Ferenc és neje Bencze Julánna, kiskoru Ipó Zsuzsa és Pál Sándor bágyi lakosok végrehajtást szenvedők elleni végrehajtásos ügyében a kérelem következtében a végrehajtásos árverés 300 korona tőke, annak 1901. évi október 16-tól járó 8 százalékos kamatai, 95 K 10 fillér per és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 24 korona 30 fillér és a még felmerülő költségeknek Bencze Jánosné ellen külön megállapított 14 korona költség behajtása végett az 1881 évi LV. t. c. 144 §. alapján és a 146 § 156 § értelmében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék, az oklándi kir. járásbíróóság területén fekvő a bágyi 54 sztjken A + alatt felvett ingatlanokra egészen és pedig az A + 209 hrsz. ház és udvarra 320 korona, 210—1 hrsz. kertre 21 korona, 285 hrsz. kertre 40 K 441 hrsz. szántóra 236 K 596 hrsz. rétre 58 K 878 hrsz. rétre 30 K 1014 hrsz. szántóra 62 K 1203 hrsz. szántóra 107 K a bágyi 387 sztjken A + 400—1 hrsz. szántóra egészen 65 K, a bágyi 467 sztjken A + 400—3 hrsz. szántóra egészen 65 K, a bágyi 24 sztjken A + 432 hrsz. szántóra egészen 65 K, a bágyi 284 sztjken A + 531 hrsz. szántóra egészen 216 K, a bágyi 284 sztjken A + 1276 hrsz. szántóra egészen 55 K, a bágyi 3 sztjken A + 644 hrsz. rétre egészen 64 K, a bágyi 252 sztjken A + 944 szántóra egészen 93 koronában ezennel meghatározott kikiáltási árban elrendeltetik.

1. Az árverés megtartására határnapul 1907. évi március hó 22 napjának d. e. 9 órája Bágy község házához kitűzetik az elárverezendő ingatlanokra bekebelezett haszonélvezeti jogokat az árverés nem érinti.

2. Ezen árverésen a fent irt ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékat készpénzben, vagy az 1881 LI. t. c. 144 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november 1-én 3333 J. M. sz. a. kelt rendelet 8 §-ában jelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a 173 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított és szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság, mint tkvi hatóságtól!

Oklándon, 1907. január 10.

Máthé,
kir. albiró.

Lóárverés.

A miniszteri kirendeltség tulajdonában levő 2 darab herélt ló fog e hó 22 én reggel 8 órakor Udvarhely városháza udvarán elárvereztetni.

Egyik ló sárga 9 éves 161 centi magas mezőhegyesi gidrán fajta, másik szürke 154 centi magas, 11 éves lipicai fajta.

Dorner, intéző.

STOCK-COGNAC MEDICINAL

Kezesség mellett, tiszta borból párolt. Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

GAMIS ÉS STOCK

pároló-telepe
FIUME - BARCOLA.

Kapható minden jobb üzletben.

„Eredeti Singer“ varrógépek

a legkisebbtől a legnagyobbig, szabott ár mellett, készpénz vagy részletfizetésre, e megyében kizárólag csak Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 16. sz. alatt levő „Eredeti Singer“ cég képviselőjénél rendelhetők meg, hol a részletfizetések is teljesítendők. Tehát sem kereskedők, sem más ügynökök valódi Singer-féle varrógépeket nem árulhatnak.

Kiváló tisztelettel
Bokor András.

az „Eredeti Singer“ cég megbízottja.

Bérbeadó Székely-Udvarhely város határában 36 hold mezei szántó, 22 hold mezei kaszáló 1 hold 200 négyszögöl löki szántó, 4 hold réti kaszáló, 3 hold belsőség szántó házzal, 1 hold kaszáló belsőség házzal, esetleg birtok testenként külön is haszonbérbe vehető. Egyezkedni lehet Kovács Domokosnál Székelyudvarhelyen, Szt. Imre-u. 56. sz. a.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben hapható.

Irnokokat keresek

kik lehetőleg németül is irni olvasni tudnak: *szép írással!* Kereskedelmi képzettséggel, keresk. iskolákat végzettek vagy gyakorlati — kereskedelmi — ismeretekkel bírók, vagy irodákban már alkalmazva voltak — *nem nagy igényűek*, — kik jövőjüket akarják megalapítani, *ajánlkoznak* — kizárólag — *írásban*, melyhez egyszerűn másolatban mellékeljek bizonyítványaik másolatát, eddigi foglalkozásaik leírását, *fizetési igényüket*, sürgősen.

KONCZ ÁRMIN.

Főzöttcetgyári raktár!

Legkiválóbb minőségű főzöttcet nagyban és kicsinyben Kossuth-utca 1. szám alatt (Dragomán üzlete mellett) kapható.

Hazai biztosító intézet egy tisztességes tűzüzletszerzőt keres magas jutalék mellett. Cim a kiadóhivatalban.

Meleg sósfürdő.

A Gergely-féle Sósfürdőn hetenkint *hétfőn, szombaton és vasárnap* meleg sósfürdő kapható.

Kiadó lakás, mely áll 3 szoba, konyha, kamra, külön udvarral stb. hozzátartozóval folyó évi április 24-től kiadó. Cim Soha Aladár, Attila u. 13. sz. hátulsó kapu.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pémetefűcukorkánál

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk, mivel sok hasonlatlan utánczata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

és a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyan által kezelt s a m. kir. földművelésügyi miniszter támogatásával létesített borértékesítő osztályából a

magyar gazdák vásárcsarnok ellátó szövetk. székelyudvarhelyi fiókjánál

(Kossuth Lajos utca 27. szám alatt)

ugy palack **BOROK** legolcsóbban mint hordó kaphatók.

Megrendelésre bármely faj palack borok hozhatók. Vételnél horlóért literenként 13 fillér letét adandó. Hordók 3 hónapon belül sértetlen tiszta állapotban, a székelyudvarhelyi pincéhez szállítást levonva, a felszámitott áron visszavételnek.

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyár bizományi raktára.

Baross, Borszéki és Kászoni vizek!

Üzletáthelyezés!

Petrozsényi község-raktár! Legolcsóbb árak!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy üzletemet áthelyeztem az alsó piacra, az ujonnan épült

Frölichné-féle üzlethelyiségbe

hol egyszersmind nagyon szép raktárt rendeztem be mindennemű fűszerárakban, porcellán, üveg, gyermekjáték, diszmiárak, függő, fali és asztali lámpákban.

Amidőn kérem a nagyérdemű közönség szives pártfogását, ígérem, hogy igyekezni fogok minden esetben igen tisztelt vevőimet a legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Teljes tisztelettel

SZENTPÉTERY GERGELY.

Legkiválóbb valódi angol és magyar rumok különlegeségei, batéliákban és kimérve, ugyszintén minden fajta likörök, a legjobb és leghirvebb tea-kanna jegyű teák, tea-sütemények és szalon cukorkák nagyraktára.

Mindig friss fűszerárak!